

Arbuusi ja meloni külvamise nipid

REPRO

Kui seemet enne külvamist leotada, puhtida ja karastada, saab arbuusi- ja melonitaimede areng parema stardi.

Arbuusi- ja melonitaimed on meie kliimas igal juhul mõistlik ette kasvatada. Külviaeg valige lähtuvalt eeldatavast taimede kasvukohale istutamise ajast.

Kuivõrd avamaale taimi enne juuni esimest nädalat enamasti istutada ei saa ja istikute ettekasvatamiseks kulub 5–7 nädalat, on arbuusiseemne muldapaneku optimaalne aeg aprilli teine pool: seemne tärkamiseks arvestage umbes nädal ja tärkamisest väljaistutamiseni kuu kuni poolteist.

Et meloniseeme tärkab kiiremini ja ka noor taim areneb vilkamalt kui arbuusil, võiks selle pottitorkamisega pisut kauem oodata – aprilli lõpu või mai alguseni. Idanemisele mõjub hästi, kui öised ja päevased temperatuurid mõnegi kraadi võrra erinevad – see jäljendab temperatuurimuutusi looduses.

Kui plaanite arbuuse-meloneid aga katmikalal kasvatada, saab külviaja ettepoole tuua – küttega kasvuhoone korral paar-kolm nädalat ja küttega kasvuhoones isegi kuu või enam. Kui muld on kasvuhoones piisavalt soe, võib seemned ka otse kasvukohale külvata. Ent sealgi annab taimede ettekasvatamine ajalise võidu, nii et küpseid vilju saab hakata nautima juba keset suve.

Arbuusitaim alustab elu.

Liiga varane külv on pigem kurjast: ülemäära kauaks potti jäänud taimedel tekib kasvuseisak ja nad on tugevas stressis. Pärast istutamist kiduvad sellised taimed veel mõnda aega, enne kui uuesti hooga kasvama hakkavad, ja nii me vilju ikkagi suurt varem ei saa.

Liiga hiline külv seevastu võib hoopis saagita jätta, eriti avamaal: igal sordil kulub oma enam-vähem kindel aeg tärkamisest esimeste viljadeni, ja kui sügisesed öökülmad enne viljade küpsemist päralt jõuavad, ongi saak hukas.

Seemnete ettevalmistamine

Külvata võib muidugi ka otse seemnepakist võetud kuivi seemneid, sest needki tärkavad tavaliselt probleemideta, ehkki veidi hil-

jem ja ebaühtlasemalt. Seega tasub seemneid enne külvi leotada soojas (+25°) vees poole kuni terve ööpäeva vältel – see kiirendab ja ühtlustab tärkamist.

Väikeses koguses istikute ettekasvatamisel võiks seemneid aga kogunisti eelidandada, s.t hoida pärast leotamist niiskes ja soojas, +25...+35° juures, kuni seemnekestad pakatavad ja idujuure otsad nähtavale ilmuvad.

Sellisel temperatuuril tärkab meloniseeme vahel isegi kahe-kolme päevaga, arbuusiseeme aga umbes nädalaga. Vanemal ja vähema idanemisenergiaga seemnetel võib idanemine kauem aega võtta ning on tavaliselt ebaühtlane – viimased seemned tärkavad mitu päeva hiljem kui esimesed.

Madalamal temperatuuril võib seeme, eriti optimaalsest niiskemas keskkonnas, hoopistükki “piimale” (mädanema) minna. Kui seda ei juhtu, võtab tärkamine aega üle nädala (melonil) või kahegi (arbuusil).

Kuivi seemneid võib kindluse mõttes ühte potti ka paarikaupa panna (idanevus on harva 100%). Eelidandatud seemned külvake ühekaupa – näha ju on, et seeme on elujõuline ja juba tärkamas.

Kui tavaliste, diploidsete arbuusi- ja melonisortide seemnete idanemise ja melonisortide seemnete idanemise üldiselt probleeme pole,

TASUB TEADA

Külviaeg

	Arbuus	Melon
■ Avamaal kasvatades	5–7 nädalat enne eeldatavat istutusaega (aprilli III dekaad)	4–6 nädalat enne eeldatavat istutusaega (mai I dekaad)
■ Kasvuhoones kasvatades	4–6 nädalat enne eeldatavat istutusaega (märtsi III kuni aprilli II dekaad)	3–5 nädalat enne eeldatavat istutusaega (aprilli I kuni III dekaad)